

Täysistunto

Torstai 14.6.2018 klo 16.00—18.54

2.1. Suullinen kysymys sote-uudistuksen EU-notifikaatiosta (Antti Rinne sd)

Suullinen kysymys SKT 97/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Käytämme tähän ensimmäiseen teemaan elikkä sosiaali- ja terveydenhuoltouudistukseen noin puoli tuntia, ja sitten täällä on paljon muita teemoja. Kyselytunnin ensimmäisen kysymyksen esittää sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän edustaja, edustaja Rinne. Olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Antti Rinne sd:** Arvoisa puhemies! Viimeiset kolme vuotta suomalaiset ovat hämmästelleet Sipilän hallituksen sote-sekoilua. Sekoiluun eivät ole olleet syyllisiä kansalaiset, asiantuntijat tai media eivätkä ulkomaanvoimatkkaan. Syyllinen löytyy omasta peilistä ja hallituksen poliittisesta lehmänkaupasta, joka on vastoin sote-uudistuksen alkuperäisiä tavoitteita ja osin vastoin perustuslakia. Suomalaisten enemmistö ei kannata Sipilän hallituksen sote-mallia.

Viime viikolla keskustelimme EU-notifikaatiosta, jota hallitus ei suostu tekemään korkeimman hallinto-oikeuden ja perustuslakivaliokunnan kannoista huolimatta. Pääministeri Sipilä sanoi eduskunnan edessä näin: ”Olemme myöskin olleet virkamiestasolla yhteydessä komissioon, ja komissiosta on virkamiestasolla kerrottu, että he eivät ota tätä asiaa käsittelyyn, alkää jättäkö hakemusta.” Helsingin Sanomat paljasti EU-lähteisiin viitaten eilen, että pääministeri Sipilän väite ei voi pitää paikkaansa. Siksi kysyn pääministeriltä: puhuitteko te totta viime viikolla?

16.02 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä pidemmälle kausi menee, sitä kovemaksi retoriikka näköjään menee tässä salissa.

Ensinnäkin viittasin näihin epävirallisiin keskusteluihin, mitä meidän virkamiehet ovat käyneet komission virkamiesten kanssa tästä notifikaatiosta, ja yksiselitteinen vastaus sieltä on tullut, toivomus, että emme jättäisi hakemusta. Esimerkiksi Timonen ja Hetemäki valtion korkeimmasta virkamiesjohdosta ovat olleet sinne yhteydessä, ja kuten valiokunnalle on vastattu, tämä on ollut yhdenmukainen ja yksiselitteinen vastaus. Eli komission kilpailun pääosaston tehtävänä ei ole arvioida jäsenvaltioiden sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmiä vaan käsitellä tilanteita, joissa on perusteltu epäily kielletystä valtiontuesta. Siksi tällaista järjestelmää tai sen lainsäädäntöä ei tulisi notifioida, vaan pyrkiä varmistamaan, että järjestelmä itsessään on aidosti kilpailuneutraali. Tästä on kysymys, edustaja Rinne.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2018 vp

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. Täällä oli tosiaan kahdella muullakin ryhmällä samasta teemasta, mutta aloitetaan nyt nämä lisäkysymykset, ja edustaja Rinne jatkaa.

16.04 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen sote-malli on ongelmissa hallituksen lehmänkaupan vuoksi. Riskejä on paljon, mutta hallitus ei vielä ole halunnut korjata tai edes selvittää niitä riskejä.

Jospa kerrattaisiin vielä nämä faktat: Korkein hallinto-oikeus pitää notifikaatiota, siis oikeusvarmuuden varmistamista, välttämättömänä. Perustuslakivaliokunta edellyttää oikeusvarmuuden saamista asiassa. Viime viikolla te, pääministeri Sipilä, väititte, että komissio ei suostuisi ottamaan sote-mallia käsittelyyn. Teidän eduskunnan edessä esittämänne väite ei vaikuta olevan totta, ja se on erittäin vakava asia.

Eduskunta ja Suomen kansa ansaitsevat nyt selkeän ja rehellisen vastauksen teiltä, pääministeri Sipilä. Vastatkaa nyt näihin kysymyksiin suoraan. Oletteko nyt aivan varma, että komissio on suositellut, että Suomi ei tekisi notifikaatiota? Kuka hallituksesta on ollut yhteydessä ja kehen komissiossa? Kertokaa nyt nimet komissionkin puolelta.

16.05 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Rinteellä taisi äskenen vastaus jäädä kuulematta. Kerroin, että Martti Hetemäki ja Pekka Timonen [Riitta Myller: Komission puolelta!] ovat olleet yhteydessä komissioon, käyneet epävirallisia taustakeskusteluja siitä ja pyrkineet saamaan vastauksen siihen, tulisiko tämä notifioida vai ei. Myöskin omasta kabinetistani pyynnöstäni on oltu yhteydessä komissioon, ja sieltä on saatu samansuuntainen, samanlainen vastaus siitä.

Mutta en ymmärrä sitä, että kun me saamme tällaisen ohjeistuksen komissiosta, miksi me Suomessa... [Antti Rinne: Keneltä?] — Korkeimmalta vikamiesjohdolta. — Jos me olisimme niin jääräpäisiä Suomessa, että kaikesta huolimatta jättäisimme virallisen notifikaation, niin totta kai komissio käsitelisi sen notifikaation, mutta kun olemme kysyneet sitäkin tilannetta, niin komissio on kertonut, että he eivät pysty sanomaan edes, milloin se siinä tapauksessa käsiteltäisiin, koska heidän toivomuksensa on, että tällaiset asiat käsitellään kansallisesti. Meidän pitää nyt vain ratkaista tämä sote [Puhemies koputtaa] täällä Suomessa ja tässä salissa.

16.06 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta olisi hyvä nyt selvittää tämä asia aika konkreettisesti ja konkreettiselle tasolle mennessä. Kysyin äsken teiltä, kuka henkilö komissiosta on se, joka on antanut näitä vastauksia. Sitten minä kysyn myös teiltä, kun te totesitte aikaisemmin, että ”olemme myöskin olleet virkamiestasolla yhteydessä komissioon ja komissiosta on virkamiestasolta kerrottu, että he eivät ota tätä asiaa käsittelyyn, että älkää jättäkö hakemusta”: onko komissiosta sanottu, että älkää jättäkö hakemusta? Näihin kahteen kysymykseen vastaus, siis mitkä ovat nämä nimet, ja onko sanottu, että älkää jättäkö hakemusta?

16.07 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Avustajani tarkasti tämän Martti Hetemäeltä tänä päivänä vielä, ja hän sanoi, että komissiosta on toivottu, että älkää jättäkö hakemusta. Tämä on siis se ohjeistus siellä, mutta valitettavasti, edustaja Rinne, luottamuksellisesta keskustelusta ainoa, joka voi kertoa vastapuolen ni-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2018 vp

men, on tietenkin se, joka on sen keskustelun käynyt. Valitettavasti tähän en pysty teille vastaamaan mutta voin kertoa, että Suomen puolelta yhteydessä ovat olleet muun muassa korkeimmat virkamiehet Pekka Timonen ja Martti Hetemäki ja myöskin erityisavustajani on ollut yhteydessä suoraan kilpailuosastoon.

Kysymyksen käsittely päättyi.